

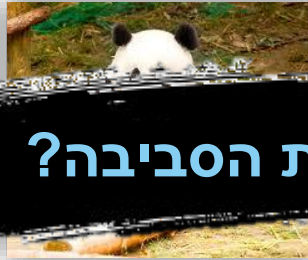
A P M
& C O

עמית, פולק, מטלון ושות'

עושים סדר בבלאגן: עקרונות הליכי ההסדרה הסביבתיים

מצגת על ידי עמית, פולק, מטלון ושות'

- מה היא "אסדרה" ומהו המשפט הסביבתי
- איך תקן נולד ואיך הוא משתנה
- המדרג הנורמטיבי, כיצד הופך תקן למחייב

הגנת הסביבה?

ועדת ששינסקי 2
ועדה שתבחן את הכנסות המדינה מתמלוגים על משאבי הטבע השונים וביניהם אשלג, פוספטים, חול, חצץ ומים מינרליים. הוועדה אמורה להגיש מסקנות סופיות לשר האוצר עד יוני 2014

ות'

הדור הראשון – ערכי טבע ומורשת

החברה להגנת הטבע

הדור השני: בריאות, בטיחות ואיכות חיים

הדור השלישי – העולם והשימוש במשאבים

ועדת ששינסקי 2

ועדה שתבחן את הכנסות המדינה מתמלוגים על משאבי הטבע השונים וביניהם אשלג, פוספטים, חול, חצץ ומים מינרליים. הוועדה אמורה להגיש מסקנות סופיות לשר האוצר עד יוני 2014

המעגל הרחוק של השיח סביבתי: מוסר, עסקים ושאר ירוקים

הכללים המסדירים את השימוש שעושים
בני אדם במרחב הפיסי המשותף שלהם.

הטרגדיה של המרחב המשותף Tragedy of the Commons (1968)

garrett hardin

פתרונות משפטיים לבעיות סביבתיות

1. **ציווי ובקרה (Command and Control)**
2. **תמריצים (שליליים וחיוביים)**
3. **"NUDGE" - הכוונה עקיפה של התנהגות**
4. **זכויות קניין במשפט האזרחי**

לא רק "אסור ומותר":

דוגמאות:

- חוק אויר נקי
- חוק המים
- חוק האריזות
- חוק מניעת מפגעים
- תנאים ברישיונות והיתרים
- חוק מניעת זיהום ים
- חוק החמרים המסוכנים

תמריצים

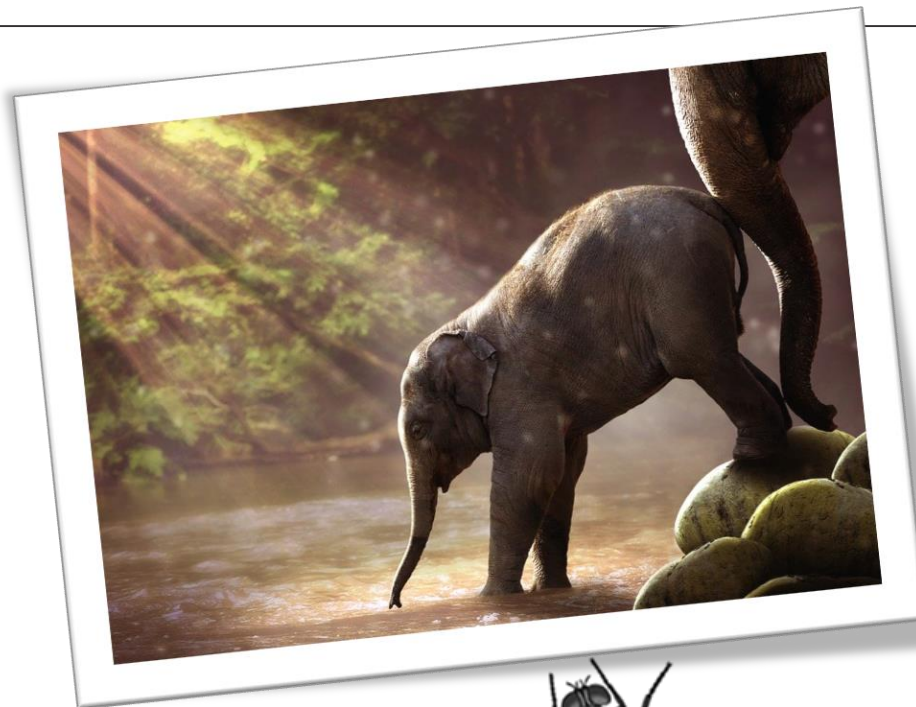
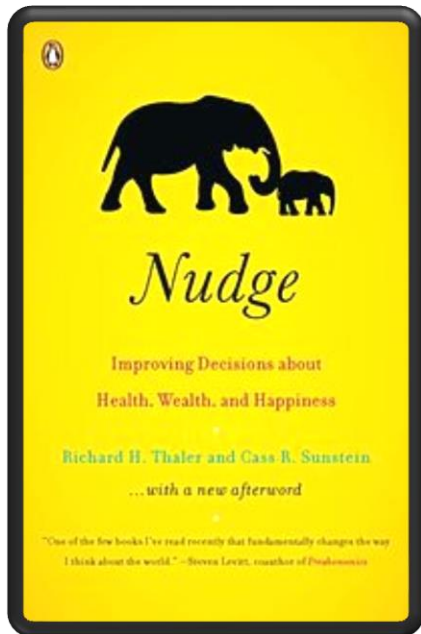
תמריצים שליליים:

- היטל הטמנה
- היטל הזרמה לים
- היטל לפי חוק אויר נקי
- תקנות עידוד השקעות הון

תמריצים חיוביים:

- סובסידיה להשקעות סביבתיות
- הכרה בהשקעות סביבתיות כהוצאות שוטפות
- פיקדון על מכלי משקה

Nudge

זכויות קניין (Free Market Environmentalism)

• זכויות תביעה אזרחיות נגד מטרדים

• סחר בפליטות

• הפרטת נכסי טבע

לא כך נקבעים תקני סביבה:

כך נקבעים תקני סביבה

- התקן מפריד בין המותר לבין האסור, לא בין הבטוח לבין המסוכן.
- בקביעת תקן יש להתחשב בצרכי החברה, ערכיה, נתוניה המיוחדים וכלכלתה.
- התקן הנבחר מציין את המחיר שהחברה מוכנה לשלם עבור בריאות ובטיחות חבריה.

המדרג הנורמטיבי:

איך תקן הופך למחייב?

- חקיקה ראשית (חוק)
- חקיקת משנה (תקנה / חוק עזר)
- צו / הוראה מנהלית

- נקבע על ידי הכנסת
- תחולה כללית
- ביקורת שיפוטית במקרים נדירים ביותר
- שקיפות מלאה בתהליך החקיקה (פרסום הצ"ח)
- מעורבות בעלי ענין בהליך החקיקה
- רזולוציה נמוכה של ההסדרים המשפטיים

- נקבעת על ידי השר באישור ועדה של הכנסת
- תחולה כללית
- ביקורת שיפוטית אפשרית
- שקיפות מוגבלת (אין חובת פרסום הצעה)
- מעורבות מוגבלת של בעלי ענין בהליך התקינה
- רזולוציה גבוהה של ההסדרים המשפטיים

תנאים (כלליים ופרטניים)

- נקבע על השר או בעל תפקיד מנהלי ("ממונה")
- תחולה ספציפית על האדם אליו מופנית ההוראה
- יש אפשרות מעשית לביקורת שיפוטית
- שקיפות לא עקבית
- אין מעורבות בעלי ענין בהליך קביעת הצו (אבל ניתן לשתף ציבור באופן וולונטרי; שימוע ציבורי בהיתר לפי חוק אויר נקי)
- רזולוציה גבוהה תוך התאמה ספציפית למפעל

חקיקה ראשית המסמיכה הוצאת צווים/ הוראות מנהל ספציפיים

תנאים ברישיון עסק	חוק רישוי עסקים:
תנאים בהיתר רעלים	חוק החמרים המסוכנים:
צו אישי	חוק מניעת מפגעים:
היתר פליטה	חוק אויר נקי:
תנאים בהתרי בניה	חוק התכנון והבניה:
תנאים בהיתר הזרמה	חוק מניעת זיהום ים
תנאים בצו הרשאה	חוק המים:

תודה על ההקשבה

עו"ד שלו בראנץ

A P M
& C O

AMIT, POLLAK, MATALON

כל הזכויות שמורות לעמית, פולק, מטלון ושות'